

Sygn. akt **VII U 460/15**

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 listopada 2015 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Lucyna Stąsik - Żmudziak

Protokolant - starszy sekretarz sądowy Wioletta Wójtowicz

po rozpoznaniu w dniu 5 listopada 2015 roku w Lublinie

sprawy Z. H.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania Z. H.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

z dnia 18 lutego 2015 roku, znak: (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala Z. H. prawo do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych od dnia(...) roku.

Sygn. akt VII U 460/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 18.02.2015r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił Z. H. prawa do emerytury na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009 r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U z 1983 r., Nr 8, poz. 43 ze zm.).

W uzasadnieniu podano, że na dzień 1 stycznia 1999 r. wnioskodawca nie udowodnił co najmniej 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze.

Do pracy w szczególnych warunkach Zakład nie uwzględnił okresu zatrudnienia od 01.05.1979r. do 31.12.1998r. (18 lat 10 m-cy i 9 dni) w (...) - B. Oddział w M. ponieważ w świadectwie pracy w szczególnych warunkach zakład pracy powołał się na zarządzenie nr 16 Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 31.03.1988r. gdzie wykaz B dział VIII nie występuje. Natomiast wskazane stanowisko "ładowacz" jest wymienione w wykazie A części B działu VIII poz.1 w/w. przepisów resortowych.

W wykazie A dziale VIII rozporządzenia RM z dnia 07.02.1983r. wymieniony jest charakter pracy w szczególnych warunkach: ciężkie prace ładunkowe i wyładunkowe oraz przeładunek materiałów sypkich, pylistych, toksycznych, żrących lub parzących w transporcie który może się odnosić do wskazywanej pracy. Wykaz B nie zawiera działu VIII. Wobec powyższego zarówno wykaz jak i charakter pracy nie jest zgodny z rozporządzeniem RM z dnia 07.02.1983r.

Poinformowano, że pracę można uznać za wykonywaną w szczególnych warunkach, jeżeli spełnia kryteria wynikające z §1 ust. 1 i § 2 ust. 1 rozporządzenia, między innymi praca wykonywana jest na stanowiskach wymienionych w resortowych aktach prawnych, zwanych wykazami stanowisk pracy w szczególnych warunkach. Zgodnie z § 2 ust 2 cytowanego rozporządzenia - pracodawca ma obowiązek podać nazwę stanowiska pracy ustalona w odpowiednim wykazie resortowym, z powołaniem się na odpowiednią pozycję i punkt tego wykazu, a nazwa stanowiska pracy, na jakim zatrudniony jest pracownik stwierdzona w świadectwie pracy musi ściśle odpowiadać nazwie wymienionej w wykazie aktu resortowego, nie może być ani niepełna ani podobna. (decyzja – k. 45 akt emerytalnych).

W odwołaniu od tej decyzji Z. H. nie zgodził się ze stanowiskiem ZUS, wnosząc o przyznanie prawa do emerytury. Wskazał, że pracował ponad 15 lat w warunkach szczególnych, tj. od 01.05.1979r. do 31.12.1998r. w (...) - B. Oddział w M. na stanowisku ładowacza. (odwołanie - k. 2 akt sądowych).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o jego oddalenie, podtrzymując argumentację przytoczoną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji (k. 3 as).

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Z. H. urodzony (...) w dniu (...) złożył wniosek o emeryturę (k. 1-3 ae). Do wniosku ubezpieczony dołączył m.in. świadectwo pracy z dnia 30.07.1999r. wystawione przez (...) sp. z o.o. Oddział w M. potwierdzające pracę wnioskodawcy w okresie od 03.09.1977r. do 31.07.1999r. na stanowisku robotnika pomocniczego w dziale transportu, ładowacza w pełnym wymiarze czasu pracy, z adnotacją, że w okresie od 01.05.1979r. do 31.07.1999r. wykonywał pracę w warunkach szczególnych jako ładowacz (k. 16 ae). Takie samo oryginalne świadectwo znajdowało się w aktach rentowych wnioskodawcy (k. 5ar) a oprócz niego było tam świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach w powyższym okresie z powołaniem się na wykaz B dział VIII, poz.1 pkt 1 zarządzenia nr 16 Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 31.03.1988r. (k. 6ar)

Na podstawie przedłożonych wraz z wnioskiem oraz zgromadzonych w aktach ubezpieczeniowych dokumentów organ rentowy odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury wydając decyzję z dnia 30.01.2015r., ustalając na dzień 1 stycznia 1999 r. łączny okres podlegania ubezpieczeniom w wymiarze 23 lat, 6 miesięcy i 26 dni, w tym 22 lat, 08 miesięcy i 29 dni okresów składkowych oraz 9 miesięcy i 27 dni okresów nieskładkowych. Nadto ustalono, że wnioskodawca nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego, ukończył 60 lat oraz nie udowodnił stażu w szczególnych warunkach w wymiarze 15 lat. Organ rentowy podniósł, że do okresu pracy w szczególnych warunkach nie zaliczył okresu zatrudnienia od 01.05.1979r. do 31.12.1998r. (18 lat 10 m-cy i 9 dni) w (...) - B. Oddział w M. z powodu wady formalnej świadectwa pracy w warunkach szczególnych. (decyzja k. 38ae)

Wnioskodawca od tej decyzji się nie odwoływał.

W dniu 11.02.2015r. uzupełnił dokumentację w związku z wykonywaną pracą w gospodarstwie rolnym rodziców. (k. 39-41ae)

ZUS uznał wnioskodawcy okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców jednakże skarżoną decyzją ponownie odmówił prawa do emerytury z przyczyn opisanych wyżej. (decyzja k. 45as)

W toku postępowania Sąd Okręgowy ustalił, że Z. H. od 03.09.1977r. podjął zatrudnienie w ówczesnym Zakładzie (...) w M. w dziale transportu na stanowisku robotnika pomocniczego, początkowo na czas kampanii, następnie umowę przedłużano, a ostatecznie zatrudniono wnioskodawcę na pełny etat. Od 01.09.1979r. wnioskodawcy powierzono obowiązki ładowacza materiałów, sprzętu i urządzeń w dziale transportu. Na takim stanowisku, w dziale transportu wnioskodawca pozostawał do końca zatrudnienia. (akta osobowe k. 10as)

Zatrudniającego wnioskodawcę przedsiębiorstwo zajmowało się przetwórstwem owoców i warzyw. W zakładzie produkowano soki, dżemy, wina. Wnioskodawca pracował przy załadowywaniu i wyładowywaniu wszystkich elementów służących do produkcji. Zajmował się zarówno ręcznym wyładowywaniem z wagonów węgla, sypkiego

wapna, materiałów budowlanych, suszu, owoców, warzyw, worków cukru, soli, esencji octowych butli z kwasem służącym do konserwacji przetworów, gazów SO₂ i CO₂. Część surowców była luzem, część zapakowana w 50 kilogramowe worki, kwasy i gazy znajdowały się w 50 litrowych butlach, które przy rozładunku albo przetaczano albo były przenoszone przez dwie osoby. Rozładowywano także słoiki, butelki i inne pojemniki służące do magazynowania produkcji. Do magazynów a także na samochody oraz wagony transportowano i załadowywano wyprodukowane produkty napoje, soki, wina, dzemy, koncentraty, susze. Z magazynu na produkcję przenosił potrzebne kwasy i gazy. Były one ładowane najpierw na palety a następnie za pomocą wózka hydraulicznego przepychane na miejsce wyładunku, po czym przeładowywane na samochody. Praca była bardzo ciężka, w wymuszonej pozycji. Dziennie wnioskodawca przetrzącał nawet kilkanaście ton. Przy wyładunku materiałów sypkich – węgla kurzyło się. Podobnie było przy wyładunku materiałów żrących – wapna. Praca była często niebezpieczna – zwłaszcza przy transporcie kwasów i gazów. Było się narażonym na poparzenie kwasami oraz kontakt z materiałami żrącymi. (zeznania wnioskodawcy – k. 22v., 27v-28 as, zeznania świadków M. G. k. 23as, J. B. (1) – k. 23v as).

Przystępując do oceny dowodów osobowych należy stwierdzić, że przesłuchani świadkowie to osoby obce dla Z. H.. M. G. pracował w Zakładzie (...) w M. od 21.06.1978r. do 31.10.2008r., w tym od 01.05.1979r. do 31.12.2000 jako ładowacz, ładowacz materiałów i urządzeń, a więc na identycznym jak wnioskodawca i w tym samym okresie. Natomiast J. B. (2) pracował tam od 1963r. do 2008r. jako brygadzysta, mistrz transportu. Mieli zatem szczegółową wiedzę na temat zakresu czynności wykonywanych przez wnioskodawcę. Ich zeznania były spójne, logiczne i wzajemnie się uzupełniały, co pozwoliło je obdarzyć wiarą w całości, podobnie jak zeznania wnioskodawcy. Świadczenie szczegółowo opisali jakie czynności wykonywał wnioskodawca, jakie materiały, surowce czy produkty przeładowywał, jakiej były konsystencji oraz opakowaniu i wadze. Podali jak wyglądały warunki wykonywania pracy i na jakie niebezpieczeństwa narażony był wnioskodawca. Świadek M. G. z okresu kiedy pracował na stanowisku ładowacza posiadał prawidłowo wystawione przez pracodawcę świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych z 2009r. W świadectwie tym wykazano, że na stanowisku ładowacza wykonywał ciężkie prace załadunkowe i wyładunkowe opisane z rozporządzenia z 07.02.1983r. w wykazie A, dziale VIII, poz. 1 z odniesieniem do zarządzenia resortowego. W oparciu o powyższe świadectwo złożone w ZUS w 2013r. po osiągnięciu 60 roku życia bez problemów uzyskał prawo do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych. (świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych z 06.05.2009r. k.5, decyzja z 09.07.2013r. k. 19 –akt emerytalnych M. G.)

Znajdujące się w aktach sprawy dokumenty zostały sporządzone przez uprawnione do tego podmioty oraz nie budziły wątpliwości Sądu zarówno, co do ich formy, jak i treści. Nie było zatem podstaw do odmówienia dania im wiary.

Odwołanie Z. H. jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2009 roku, Nr 153, poz. 1227 ze zm.), zwanej dalej ustawą FUS, mężczyznom urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27. Emerytura taka przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Ustęp 2. artykułu 32 stanowi, że za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Zgodnie z ustępem 4 wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Zgodnie z § 2 ust.1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych

w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca

w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Według § 3 cytowanego rozporządzenia za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudnienia”, uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia. Natomiast § 4 ust. 1 rozporządzenia stanowi, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym, co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Jednocześnie, przepis art. 1 § 2 rozporządzenia stanowi, że właściwi ministrowie, kierownicy urzędów centralnych oraz centralne związki spółdzielcze w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych ustalają w podległych i nadzorowanych zakładach pracy stanowiska pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazach A i B.

Zdaniem Sądu Okręgowego, całość zgromadzonego w przedmiotowym postępowaniu wiarygodnego materiału dowodowego przemawia za uznaniem, iż wnioskodawca w okresie od 1.05.1979r. do 31.12.1998r.r. - 18 lat 10 miesięcy i 9 dni - wykonywał pracę w szczególnych warunkach wskazaną w rozporządzeniu w wykazie A, dziale VIII pozycja 1 jako ciężkie prace załadunkowe i wyładunkowe oraz przeładunek materiałów sypkich, pylistych, toksycznych, żrących lub parzących w transporcie. W stosowanym tu pomocniczo zarządzeniu nr 16 Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 31.03.1988r. w załączniku nr 1, w wykazie A, dziale VIII, poz. 1 pkt. 1 widnieje stanowisko ładowacza, które wnioskodawca faktycznie zajmował.

Jak wynika zatem z powyższych ustaleń, Z. H. legitymuje się ogólnym stażem pracy przekraczającym wymagane 25 lat, ma ukończone 60 lat życia, oraz nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego, a także wykonywał pracę w warunkach szczególnych przez co najmniej 15 lat.

Z tych względów Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w wyroku na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc.